

נה: עין משפט
נר מצוה

האיש מקדש פרק שני קידושין

מסורת הש"ס

קסא בבר הרוחמיה
פיו מהל' פשלי
המקדש הליח:
קסא י מ"פ פיו מהל'
מערש שני הלחי:

מוסף רש"י

תתי בה, לשון מרת כחו
בת מיהא דתפי' פ"ו (ט"ז)
כלומר תפי' ומתקן לעשת
טעמו של דבר (שורבין י"ט).

מוסף תוספות

א. שלא בזמנו הקרב
שלמים חוץ הראש.
ב. כדאיתא בפסחים פ'
האשה גבי שבת רבו
סה אמר לו (דף פט.)
שם ג. דוהא ספיקא
ומשום תקוני גבא ובר
שמעון דאית ליה כפי
התירובות (ובחסים שם).
ריטב"א, ד. כדאיתא
בבבבא בשלח כל התורה
(דף צא:). חוץ הראש:
והיה צריך לזכות לאוקמי
כמ"ד לספלין דפלוטא
דמנא היא. חוץ רשבי"י.
ה. דכיון דלא נאבר
בזמנו הא אקריבה
דמנא בתמידי עסקין.
ריטב"א, ו. ואח"כ הברא
וחי להקריבה. ריטב"א.
ז. ומפרש בירושלמי
דבבבא, וכו'. חוץ
הראש, וכו'. חוץ הראש
בפסחים. ח. והו' ברייתא
הדא ע"כ רבנן היא. חוץ
הראש, ט. כגולגולתיו
דרי' ורבנן, חוץ הראש.

מתנותיהם ומתנות של שלמים דשלמים טעוין שתי מתנות וזכור
ומעשר מתנה אחת) ולא יוכל להקריבה אלא לרין להמתין עד
שיממם ולא רלה לתקן שימתין לה עד שיממם ואז יאמר אם
שלמים תהא מחולל על מנחה הללו דנתי דקדשים קלים אים מחוללים

היינו כל זמן שהם תמימים משום
דמשמע ליה לרבי אשעיף הא דקמי
זכרים עולות ונקבות זכרי שלמים היו
מיד שמאל בהמה מלי למיעבד הכי
בלא המתנה עד שיממם:

דמייתי נבי תורה וא"ת ואמאי
לרין להביא בהמה

אחרת לתודה בלחם עומה שיעשה
זכרי שלמים יתנה ויאמר אם אינה
שלמים תהא תודה ולי משום המתנות
הזו שזין ולי משום דלא שזי נאכלתן
שלמים נאכלים לשני ימים ולילה
אחד (ומודה ליוס ולילה) ואין מביאין
קדשים לבית הפסול ע"כ האי תנא
קסבר דמביאין מדקמי נסמון פסק
שלא בזמנו שלמים ואש"כ דפסקא אינו
נאכל אלא ליוס ולילה ושלמים נאכלים
לני ימים ולילה אלא לא חייש מן
האכלה וי"ל משום דמדה בעי להם
וא"ת ליתיה להם ויתנה אם היא
תודה הרי לתנה להם היא שלמים
תהא הלאם נדבה הא אין להם כל
נדבה וחולין בעורה הוא כדאמרין
בפרק התודה (מנחות דף פ'):

ורילמא אשם הוא ואם תאמר
יתנה בלחם ואי משום סמיכה
דלא שזי נאכלתן ולי משום סמיכה
דשלמים טעוין סמיכה ואשם אין

טעון סמיכה) הא סמיכה לא מעבדא) ואי משום אכלה הא קסבר
דמביאין קדשים לבית הפסול ויש לומר דאין להמתין אשם בשלמים
שהרי שלמים טעוין נאכס ואשם אין טעון נאכס) ואין לומר
שימנה לנאכס ויאמר אם היא שלמים מוטב ואם לאו יהי נאכס
נדבה שהרי אין נאכס חובה ונאכס נדבה שזי נאכלתן לפסלים
ונאכס נדבה מולפין על גבי אישים: **ורילמא אשם נזיר ואשם**
מצורע הוא ואם תאמר אשם מצורע מיהא יתנה בשלמים שהרי
שזין הן בנאכס ויש לומר דעיקר קושיא מאשם נזיר ואשם מצורע
נקט אגב אשם נזיר עוד י"ל דנאשם מצורע איכא חששא אחרת
לנאכס לזמן מרמז על כהונות מצורע והכל ליה מצורע עוד אמר
ה"ר שמשון מקולי דאין לומר שימנה אשם בשלמים דשמה היום
או למחר ידע בעל האשם שנאכד האשם ויביא אחר תחמיו ולא ידע
שנאכד ויהיה אותו שיביא חולין לעורה משום דהוי אשם שנאכד
בעליו נאכד (ולרעיה) אלא והשתא ניחא דלא מלי להקשות מידי אכל בעולה ליה אם יביא עולה אחרת שהרי
עולה כל נדבה: **שלא** בזמנו הוי שלמים. וא"ת כיון דמותר וזרי בפסח איך יבא לרבי פסח שלא בזמנו? וי"ל דלפעמים הפסח
חולה ומפריש אחר או שמה מיירי בפסח שנאמרו בעליו אי נמי כגון שהפריש שני פסחים לאחריהם ששכשו לא נקרב אלא אחד מהן
ונשאר אחר זמנו: **אשתוכה** בת שנתה ברא. אכל לעיל גבי אשם לא מלי למיעבד אשתוכה בת שני שנים מאי לפי שנוכל לומר שהיה
תקנה דרעיה כל שנאשתא מתה נאשם רועה) ואם כן תרעה עד שמתאכז והדמים יהיו לקיין המזבח אכל בנאשתא אכל בה תקנה כלל
ומשום הכי בעי גמרא ומאי תקנה? וא"ת לעיל דקאמר זכרים עולות ליחוס דילמא שעירי רגלים וראשי חדשים אשם חטאות נזיר והם
זכרים וא"כ אמאי לא בעי גמרא לעיל כי הכא דילמא חטאות ז"ל דלהא ליה למיחש דהא לב ז"ד מתנה עליהם שאם נאכדו יהיו חולין:
אין לוקחין בהמה בעשר שני. פירש בקונטרס חוץ לירושלים משום דכתיב (דברים יד) וזרת הכסף בידך ועוד שמה תכחיש בטוית הדרך:
שמה תכחיש בטוית הדרך ולא נהירא דהא דבעין כסף נזרה היינו דוקא דרך חילול כגון לקנות דבר שאינו אוכל שאז לרין לחזור ולמכור
אכל במקח הלויך בהמה ולאכלה בירושלים שרי ולא בעינא כסף נזרה והכי נמי אמר בהגל קנא (ב"ק דף ק"ז:) מי שיש לו מעות בבבל
שאינם יואלין בירושלים וצין בהמה בבבל וממתי לה בירושלים אלא לא בעינא כסף נזרה מיהו ללשונא דשמה תכחיש לא קשה כולי
האי דאיכא לומר דיותר טוב לקנות בהמה ולהעלותה לירושלים ואש"כ שמתאכזח מטוית הדרך מלהביא המעות של בבל שאינם יואלין
בירושלים אכל ללשונא דכסף נזרה קשה טובא בדפרישית לך נראה לר"י לפרש דהיינו טעמא דאין לוקחין בהמות כי גזירה שמה יגדל עדרים
עדרים והכי נמי אמרין בפרק לולב הגזול (סו"ט דף ק"ז:) דקאמר התם מעות מעשר שני מתחללין על בהמה חיה ועוף צין חיים צין
שחוטים דברי ר' מאיר ותכחיש אותם על שחוטים מתחללין על חזין אין מתחללין ומסיק מחלוקת בזכרים אכל בנקבות דברי ר' הבל צין
מתחללין על חזין שמה יגדל מהם עדרים וזכרים פליגי אי גזרין זכרים אטו נקבות אי לא) דרבי מאיר לא גזר ורבנן גזרי והכל דקאמר
אין לוקחין גזירה זכרים אטו נקבות) ואם תאמר כיון דטעמא הוי משום גזירה אמאי קאמר התם? לשון מתחללין דמשמע אפילו דיעבד לא
מהי והא אמר בכל דוכתי דכל דבר שהוא דרבנן דיעבד מהי ואם כן מתחללין מיבעי ליה דכוחיה אמרין בפרק האבן (ב"מ דף ק"ח):
דקאמר התם אלא אמר ר' מאיר דאין מתחללין אין מתחללין מיבעי ליה ויש לומר כיון דבהמה גזולה גזולה יתן תקנה לעשות לומר יתור
דמים למקוון כדקאמר הכא משום הכי קאמר דאפילו דיעבד לא מהי דאי אמרין מהי כן לי דיעבד כמו שהיה עושה אותו בתחלה:
ואם

תתי בה ר' יוחנן וכו' אומרים לו לאדם
עמוד וחטא בשביל שתוכה אלא א"ר יוחנן
"ממתין לה עד שתומם ומייתי שתי בהמות
ומתנה" אמר מר זכרים עולות וילמא תורה
היא דרמייתי נמי תורה והא בעיא לחם
דרמייתי נמי לחם ורילמא אשם הוא אשם
בן שתי שנים יואשתוכה) בן שנה ורילמא
אשם מצורע הוא אשם נזיר הוא לא שכחי
ורילמא פסח הוא פסח בזמנו מותר וזרי
ביה א) ושלא בזמנו שלמים הוא ורילמא בכור
ומעשר יתנו) ב) למאי הילכתא למיכלינהו
בזמון? הנהי נמי בזמון מחאבלי אכור מר
נקבות זכרי שלמים דילמא תורה היא
דרמייתי תורה והא בעינא לחם דרמייתי נמי
לחם ורילמא חטאת היא חטאת בת שנתה
יואשתוכה) יבית שתי שנים ורילמא חטאת
שעברה שנתה לא שכחי אשתוכה בה
שנתה מאי תניא חנוניא בן חכניא אומר
עו בת שנתה לחטאת לחטאת סלקא
דעתך אלא אמר אביי כחטאת כ"כונסה
לכיהא והוא מתה מאליה) תנו רבנן
"אין לוקחים בהמה במעות מעשר שני
ואם

הי בה ר' יוחנן. כהא דרבי אשעיף: וכו' אומרים לו לאדם
כו'. דכל בהמות מוצה אסור לחללה תמימה שנאמר) אם כבהמה
הטמאה ופדה בערך ואמר מר (מנחות דף ק"א). בצעלי זמון נפסדו
הכחוב מדבר יכול יפסדו על מוס עובר כי) זה שנה למלך ולחוב
בדמים נאמר לו עמוד ומטא לחללה
מוד בשביל שחובה לתקן הקרבה
של בהמה זו: **אלא אמר רבי יוחנן**.
הא דקמי זכרים עולות לא היא ולא
דמיה קריבין בעודה תמימה אלא
ממתין לה עד שתומם מוס קבוע
והא מותר לחללה ומייתי שתי בהמות
חלה לעולה וחלה לשלמים ומתנה
אם זו עולה תהא זו עולה תחמיה
ותחברתה שלמי נדבה ואם זו שלמים
תהא זו שלמים תחמיה ותחברתה
עולת נדבה: **דרמייתי נמי סוטה**.
ומתנה: **ורילמא אשם הוא**. וליכא
למימר דמייתי נמי אשם דאין אשם
כא נדבה: ומשני **אשם בן שני שנים**.
דאשם גזילות) ומשני) ופסחא
מזרופה) כפי כהן איל והאי מתני'
דאשתוכה בן שנה וליכא לספוקי באשם:
ורילמא אשם נזיר או אשם מצורע.
דכתיב כהן ככש"י: **בזמנו**. כל זמן
שהוא ראו לפסח: **שלא בזמנו**.
עבר זמנו: **שלמים הוא**. והא מייתי
שלמים: **למאי הלכא**. מירוצא הוא
כלומר למאי הילכתא אחת לפסוקינהו
בבכור והוא מקריבה חטאת: **חטאת סלקא דעפך**. דילמא לאו חטאת
שפסק בבכור ופסק מעשר נאכלין
בזמון לבעלים שהרי אין להם פדיון
והכי נמי לכשנפדו נאכלין בזמון

ואוכלן בחזרת בכור ומעשר שאין נשחטין באטליין ואין נקליין
בליטרא) **חטאת כס שפסח**. הוא דכתיב (ויקרא ה) נקבה מן
האין כשבה וכל לטכנה (בן שנה) (בית שנתה) היא: **ואשיתכנה כס שני**
שנים. ובהמה דמתניתין כבה שתי שנים עסקין: **עו כס שנתה**
לחטאת. לישנא דקרא (במדבר טו) לקימנא בעלמא נקט כלומר אם כס
שנתה היא מקריבה חטאת: **חטאת סלקא דעפך**. דילמא לאו חטאת
היא והכי קריבה) ותנאי נמי ליכא דחטאת לא קריבה נדבה:
כחטאת כונסה לניפה והיא **חטאת מאליה**. כיון חטאת שאינה
ראיה לקרב כגון חמש חטאות דאלי למיתה (תמורה דף טז:). **לניפה**.
לאו דוקא או שמה כיפה היתה מתוקנת לכך: **והיא חטאת**. שאין נותנין
לה מווסת) **אין לוקחין** (בהמות במעות מעשר שני. חוץ לירושלים
דכתיב (דברים יד) וזרת הכסף בידך ועוד שמה תכחיש בטוית הדרך:
בשוגר

שהרי
עולה אחרת שהרי
עולה כל נדבה:
חולה ומפריש אחר
ונשאר אחר זמנו:
תקנה דרעיה כל
ומשום הכי בעי
זכרים וא"כ אמאי
אין לוקחין בהמה
שמה תכחיש בטוית
אכל במקח הלויך
שאינם יואלין בירושלים
האי דאיכא לומר
בירושלים אכל ללשונא
עדרים והכי נמי
שחוטים דברי ר'
מתחללין על חזין
אין לוקחין גזירה
מהי והא אמר בכל
דקאמר התם אלא
דמים למקוון כדקאמר

א) חטאת חלה שני
הי' מתנות מת. שנת ד.
ול"ט כי בעירובין ל' אחר
ניחא ליה למר דלעבד
אשכחא וזמא ולא לעבד
עם האין אשכחא רבה
אמר מר ליתא כתי'
השפחה. ולי' גרש' וכן
השפחה. (ב) (כתי': והאי
אשכחא. ד) ו' ו' ו'
נחוש פה: ד"ה אשכחא
שנה. (ס) חטאת דמער
שני פ"ה ה"ר (פ"ה)
(ו) (ויקרא כ. כו.) (ז) (שם
ה. כה.) (ח) (שם שם.
טו.) (ט) (שם יט. כה.)
(י) (שם) (כתי' ג. יט.
מזרע: בוקרא ד. יט.)
(כ) (בסדרה) (כ) פ"ה.
(ל) (בדפרי): וכל כס כן
(כ) (כתי' חא.) (ס) (בדפרי):
ותנאי. (ז) (שם) (שם) (שם)
י. פ"ה. (ח) (שם) (בדפרי):
כחטאת. (ט) (שם) (שם) (שם)
פ"ה. (ס) (שם) (שם) (שם)
(ל) (בדפרי): וכל כן (שם)
(ס) פ"ה. (ד) (שם) (שם) (שם)
ט"ה פ"ה. (ס) (שם) (שם) (שם)
נדה ע. ד"ה (שם) (שם) (שם)
(כ) (שם) (שם) (שם) (שם)
ופריש חוץ גיטין כח ע"כ
ד"ה וכל חוץ גיטין ע"כ:
ד"ה וכל חוץ גיטין ע"כ:
(ב) (שם) (שם) (שם) (שם)
פ"ה. (ג) (שם) (שם) (שם)
פ"ה. (ד) (שם) (שם) (שם)
מתנות ל' ד"ה דמיי וכו'
וחוץ חולין כ: ד"ה דאמר
ומטא לטכ' (ד) (שם)
ע"כ פסחים ע"כ. שאין נותנין
מראה הכן. (ס) (ב"ק)
ק"י פ"ה. (ו) (שם) (שם) (שם)
ד"ה וכל חוץ גיטין ע"כ:
(ח) (שם) (שם) (שם) (שם)
פ"ה. (ט) (שם) (שם) (שם)
דכתיב מתחללין ואין מתחללין.
רש"י, ופי' עלמין).

הנהגות הב"ב

א) נמי למאי הילכתא. ריב
עין מנחות דף ט' ע"ה
ול"ט:

הנהגות מהר"ב

רנשובורג

א) נמי ושלח מתנו מנחות
היא. ריב ע"י מנחות
השפחה והשפחה:

